

reren tilstrækkelig udtalt, at over for Spørgsmaalet om de indirekte Skatter vilde man vise en lignende Imødekommen som den tidligere Finansminister, der jo den Gang udtalte, at han vilde kunne gaa med til en Reduktion af Statsindtægterne paa en og en halv Mill. Kr. Landstinget angav de Formindskelser, der her er Tale om, af de indirekte Toldskatter til 1,850,000. Skal man imidlertid naa til en Forstaaelse om en Toldlov, vil det, saaledes tror jeg da, med Nødvendighed kræves, at man gaar ud over denne Reduktion af de indirekte Toldskatter, at man paa flere Nødvendighedsartikler gaar yderligere ned; men alene af den Grund har Landstinget maattet forlange, at der til Toldloven knyttes en Lov om en Forhøjelse af Brændevinsskatten, og jeg kan heri være helt enig med Landstinget. Uden at komme ind paa Spørgsmaalet om de indirekte og direkte Skatters respektive Fordele og Mangler, Billighed og Ubillighed, kan jeg i hvert Tilfælde ikke se, at det vilde være betimeligt i dette Øjeblik i det hele og store at formindske vore indirekte Skatter. Jeg kan der ganske slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Frederiksborg (Dinesen) udtalte, at der kunde maaske snarere være Grund til at være mindre imødekommende paa dette Punkt, end Landstinget og Regeringen hidtil have vist sig villige til. Han har ganske sikkert Ret i, at paa et Tidspunkt, hvor vi paa Forhaand lægge Beslag paa Indtægten af en ny Statsindkomstskat ved en samtidig dermed følgende Skatteomlægning og staa over for en hel Række Opgaver, som vi ikke kunne paavise Vejen til at løse ved vore nuværende Indtægter, vil det være meget betænkeligt at gaa til nogen som helst Formindskelse ogsaa af de indirekte Skatter. Det ærede Medlem for Frederiksborg (Dinesen) nævnedes blandt ny Krav de paatænkte Statsbaneanlæg gennem de jyske Heder, over for hvilke man fra alle Sider har stillet sig overordentlig imødekommende, uagtet vi ganske sikkert kunne gaa ud fra, at, som Statsaktiver betragtede, ville de paagældende Baner kun bidrage til en betydelig Formindskelse i Statsbanernes Overskud. Ved Siden af dem vil der i de kommende Aar stilles mange andre Krav fra Statsbanerne, som alle maa honoreres, og Ulykken er, at vi have selv været med til at forhindre, at dette kan ske med passende Hensyn til Statskassen, idet vi for et Par Aar siden have inaugureret en Politik med Hensyn til vore Statsbaner, som gør det mere eller mindre

umuligt nogen Sinde at faa en tilfredsstillende Balance paa dette store Budget. Vi have nemlig forlangt, at vore Statsbaner ikke skulle baseres paa Forrentning men kun paa at opfylde alle Publikums Ønsker, vi skulle jo f. Eks. nu ogsaa have Hynder at sidde paa i 3dje Klasse, vi gøre det, kort sagt, saa bekvemt som muligt at rejse paa den billigste Plads, samtidig med, at det koster mindre at benytte Jærnbannerne her til Lands end i noget andet Land. Hvad det Skridt, vi den Gang gjorde, betyder, skal jeg blot antyde, fordi jeg i sin Tid, da Loven var for, særlig modsatte mig disse urimelig lave Takster; jeg holdt den Gang paa, at man skulde blive staaende ved 3 Øre som den Administrationen indrømmede Maksimumstakst for 3dje Klasse pr. Kilometer. Det vilde jo blive omtrent 5 Øre pr. Mil mere end de Priser, vi nu have, altsaa noget, som i Virkeligheden meget lidt vilde mærkes og næppe vilde berøve os en eneste rejsende. Det, at man ikke vilde gaa dertil, men endogsaa fremtvinge den meget lave Takst 2,3 Øre pr. Kilometer, betyder en aarlig Mindreindtægt af over 3 Millioner Kr. for Statsbanerne. Naar man saaledes paa alle Leder og Kanter vil opfylde Befolkningens Ønsker ved at formindske dens Byrder og forøge dens Gøder, skal man vogte sig for at formindske de Indtægter, man hidtil har haft.

Med de Begrænsninger, som ligge i, hvad jeg her har udtalt, og som konkludere i, at medens jeg i og for sig godt kan finde mig i at blive ved den nuværende Toldlov, kan jeg ogsaa være villig til at vise Imødekommenhed for at naa til Enighed i den foreliggende Sag. Den Imødekommenhed, der omtrent er begrænset ved, hvad Landstinget i det hele og store over for Beskyttelsesspørgsmaalet har villet gaa med til. Med den Begrænsning, at jeg ikke heller kan gaa med til en Formindskelse af vore indirekte Toldskatter, som ikke i det hele og store kompenseres ved andre indirekte Skatter, vil det være mig kært at arbejde for at naa et Resultat. Thi deri kan jeg slutte mig til andre ærede Medlemmer, at en Forandring paa mange Punkter af vor Toldlov kunde blive en Forbedring og derfor vilde være ønskelig.

Neergaard: Der var en Misforstaaelse af den ærede sidste Taler (Hammerich), jeg gerne vilde rette med det samme. Jeg gjorde mig al mulig Umage for at fremhæve saa stærkt, som jeg formaaede, at efter min Mening kunde ingen Skattere-